

Miljørapport fra Norsk Skogsertifisering for virksomheten i 2025

Oslo, mai 2026

Norsk Skogsertifisering

Omfang og virksomhet

Norsk Skogsertifisering (NSS) ble opprinnelig sertifisert av Det Norske Veritas i henhold til ISO 14001 Levende Skog skogstandard 2. mai 2000. Siste resertifisering ble gjennomført i mai 2024. Selskapet er nå sertifisert i henhold til ISO 14001: 2015 og Norsk PEFC skogstandard fra 2022. Denne rapporten beskriver erfaringene etter mer enn 20 års virksomhet som sertifisert selskap, men har hovedfokus på resultater fra 2025.

Selskapets miljøpolitikk ble behandlet av styret i april 2020. Følgende politikk ble da vedtatt:

Norsk Skogsertifisering sammen med tilknyttede eiendommer skal arbeide for et sertifisert bærekraftig skogbruk, hvor hensyn til naturmiljø, friluftsliv, HMS og andre sosiale verdier ivaretas på en god måte sammen med skogbrukets potensial for CO₂-binding og økonomisk verdiskaping.

Utgangspunktet for arbeidet er en forpliktelse til å følge norsk lov og gjeldende Norsk PEFC Skogstandard.

Norsk Skogsertifisering og tilknyttede eiendommer skal:

- Arbeide for økt kompetanse i hele organisasjonen om skogbrukets mulige påvirkning på miljø, klima og friluftsliv, og hvordan dette kan balanseres mot et mål om rasjonell og lønnsom skogsdrift.
- Drive et systematisk arbeid for å hindre forurensing og forbedre de samlede klima og miljøeffekter av det skogbruk som utøves, basert på et prinsipp om kontinuerlig forbedring.
- Arbeide for alminnelig tillit til vårt miljøstyringssystem gjennom praktisering av stor grad av åpenhet om relevant miljøinformasjon.
- Med tydelighet formidle innhold og krav i miljøarbeidet til egne medarbeidere, underleverandører, kunder og allmennhet.
- Arbeide for rasjonell integrering av skogstandard og HMS med annet kvalitetssikringsarbeid i alle ledd i produksjonskjeden.

Selskapets miljømål sammen med strategi for å nå målene ble sist revidert i februar 2024. Miljømålene vedtas av styret etter en forutgående prosess hvor vi har vurdert behovene for forbedringer i vår virksomhet, samt status for måloppnåelse av de gamle miljømål. Behov for nye miljømål vurderes fortløpende, basert på erfaringer samt ISO 14001:2015. Normalt revideres målene hvert 2. år.

Alle skogeiere som inngår avtale med NSS slutter seg samtidig til miljøpolitikken og miljømålene som er vedtatt for selskapet. Skogeiendommene vil i tillegg ha enkelte mer spesifikke mål for egen virksomhet. Gjeldende miljøpolitikk og miljømål er alltid tilgjengelig på vår hjemmeside www.skogsertifisering.no

Miljømål for Norsk Skogsertifisering
Vedtatt av styret 23. februar 2024.

Norsk Skogsertifisering skal være blant landets fremste fagmiljøer innenfor bærekraftig skogbruk og skogsertifisering. Norsk Skogsertifisering skal bidra til en kostnadseffektiv, uavhengig og troverdig sertifisert kvalitetssikring av et bærekraftig skogbruk på eiendomsnivå i Norge, med utgangspunkt i gjeldende miljøpolitikk for virksomheten.

Hovedmålet er å videreutvikle system og rutiner for praktisering, dokumentasjon og kvalitetssikring av miljøsertifisering basert på PEFC og ISO 14001 på de enkelte tilknyttede eiendommer, slik at dette blir en naturlig og innarbeidet del av det løpende skogbruk. Det skal være en løpende prosess med stadig forbedring av så vel rutiner og systematikk som miljøtilpasninger.

Spesiell innsats skal bli gjort på de felter hvor miljøeffektanalyser, risikoanalyser, samsvarsanalyser, innspill fra eksterne og interne parter samt løpende revisjoner viser de klareste forbedringspotensialer.

Med dette som utgangspunkt er det satt opp følgende konkrete delmål for perioden fram til utgangen av år 2025 (målperioden):

- Øke omfanget av lukket hogst.
- Øke lauvandelen på eiendomsnivå.
- Arbeide med å etablere digital løsning for planlegging og dokumentasjon av tiltak i skog.
- Vurdere bruk av TQM for miljøhåndbok og avvikssystem.

Pr. 31. desember 2025 hadde 12 eiendommer/skogbruksvirksomheter inngått full avtale med NSS. Sertifiseringen er uavhengig av virkesomsetning og tilknyttede eiendommer kan selge tømmer som sertifisert til den tømmerkjøper de måtte ønske. Eiendommene har til sammen ca. 3 053 500 daa, hvorav 1 834 140 daa er produktiv skog (med Stangeskovene, men uten Meraker Bruk). Meraker Bruk trådte ut av sertifikatet 31.12.2024.

I tillegg til antall eiendommer angitt over, kommer Stangeskovene AS. De hadde inntil nylig eget ISO 14001-sertifikat, med avtale om å bruke den delen av NSS sin systemdokumentasjon som er relevant for dem samt inngå i selskapets opplegg for internrevisjon og opplæring, men er nå tilbake som fullt gruppe-medlem.

Pr. 31.12.2025 inngikk følgende eiendommer/virksomheter i NSS sitt sertifikat for skogforvaltningen:

PEFC	PEFC
Eidskog kommuneskoger	Fritzøe Skoger
Hans Olsen Rustand	Løvenskiold Fossum
Høibraaten Skog	Løvenskiold Skog (Vækerø)
Landåsskogene DA	Mathiesen Eidsvold Værk
Oslo kommuneskoger	Maarud Gaard
Selvik Bruk AS	
Værdalsbruket AS	

Revisjoner

NSS er revidert 25 ganger av Det Norske Veritas siden første hovedrevisjon i 2000. Siste resertifisering ble gjennomført i april 2024. I mai 2025 gjennomførte Veritas en ordinær revisjon, med besøk hos tre gruppe-medlemmer. Veritas har i sine revisjoner besøkt alle eiendommene flere ganger.

NSS har selv gjennomført oppstartsrevisjon på alle eiendommer som er med i ordningen, samt rutinemessige oppfølgingsrevisjoner/internrevisjoner. Frekvensen for internrevisjon på eiendommene varierer med skogareal. I 2025 ble det gjennomført internrevisjoner på 10 eiendommer. Totalt er **14** drifter eller skogkulturtiltak kontrollert i felt.

NSS gjennomfører også for egen virksomhet en årlig intern systemrevisjon.

Registreringer

Kantsoner

Kantsoner er registrert under alle revisjonsbesøk når vi har besøkt drifter hvor dette har vært aktuelt. Det er fokusert spesielt på kantsoner som følge av vannsystemenes betydning i skogen, der det følger av norsk PEFC-skogstandard at kantsoner skal utvikles eller spares. Bevaring av kantsoner er også aktualisert gjennom tydeligere håndheving av regelverket i Vannressursloven, spes. §11.

Kantsoner har de siste årene vært diskusjonstema både på interne og eksterne revisjoner, samt på fagdager der både myndigheter og andre fagorganisasjoner har deltatt.

Registreringen skjer slik at vi ved alle feltkontroller av drifter hvor det er aktuelt å ha kantsoner, anslår kantsonens gjennomsnittlige bredde i felt. Tabellen nedenfor viser årlige gjennomsnitt av anslåtte kantsonebredder.

Kantsonebredden er anslått med utgangspunkt i kantsoneareal som faktisk er satt igjen. Eventuelt avvirket areal i kantsoner hvor det har stått ensjikta og ustabil granskog eller hvor hogst i kantsone er gjort av friluftshensyn, er ikke inkludert i anslagene på kantsonebredde. I slike situasjoner er gjennomsnittlig bredde på skogkledd kantsone angitt.

Det er usikkerhet forbundet med registrering av kantsonebredde, og det vil være element av tilfeldighet i registrert utvikling fra år til år. Det enkelte året er det et lite antall observasjoner og gjennomsnittet er således ømfintlig for avvikende enkeltobservasjoner.

Siste år er gjennomsnittlig anslått kantsonebredde beregnet til 15,3 m. Dette inkluderer både kantsoner med bredde langt over kravet i PEFC, men også kantsoner som har ført til avvik. En gjennomgang av avvik fra Norsk PEFC skogstandard (PEFC N02) viser at ca. 20 % av de totalt 35 avvikene registrert i vårt system 2025 er knyttet til kravpunktene 27 (Vannbeskyttelse) og 28 (Myr og sumpskog). Med unntak av ett er avviket at gjensatt kantsone er for smal i kortere eller lengre strekk. For siste 10-årsperiode er gjennomsnittlig kantsonebredde registrert til 14,4 m.

Utvikling i registrert kantsonebredde:

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Meter	10,7	13,0	11,8	10,4	13,7	16,1	15,3	16,3	21,3	15,6	15,3

Kantsone langs smal bekk (noe tynn i kort strekk, Hurdal).

De siste årene har synet på kantsonebredde endret seg. Dette gjelder både bredde og tilpasning til forholdene på stedet. Gjennomsnittet for de siste 5 år er 16,7 m og dermed svakt økende over tid, men uendret siden 2024. Det er imidlertid grunn til å øke kantbredden ytterligere. Videre har det tidligere vært praksis å ha livsløpstrær i kantsoner. Dette er ikke mulig etter ny standard og følgelig vil det mange steder være passende å sette av livsløpstrær inntil kantsoner og på den måten skape større buffere mot vassdrag og myr.

Hogstform

Omfanget av lukkede hogster 2025 er vurdert basert på informasjon og anslag fra gjennomførte revisjoner, og egen årsrapportering fra eiendommene. av revisjonsfelter. Andelen lukket hogst var i 2025 snaue 5 % av årlig avvirkning. Tynninger er ikke inkludert i disse tallene. Det ble avvirket og omsatt tømmer på alle eiendommene i NSS.

Vurderingen av omfanget lukket hogst tidligere år har bygget på eiendomsvisе anslag de siste årene. Omfanget er anslått til å være 6 - 10 % av avvirkningsvolum. Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til anslagene for lukket hogst.

Forskjeller mellom eiendommene i naturgitte forhold, som for eksempel topografi, skogens sjiktning og aldersfordeling, gjør at potensialet for lukket hogst varierer en god del. Oslo kommuneskog, som i all hovedsak benytter lukkede hogstformer, bidrar vesentlig til å trekke gjennomsnittet opp. På flere av de andre eiendommene gjøres det en innsats for å øke omfanget av lukket hogst, men for eiendommer med overvekt av homogen granskog er det utfordrende å raskt øke omfanget med lukket hogst. Flere av eiendommene har over en periode på 60-80 år praktisert ensalderskogbruk, med flatehogst og påfølgende planting og ungskogpleie, inkludert intensiv lauvvrydding. Med bakgrunn i

blandede erfaringer fra tidligere forsøk med skjermstillinger og noe bledning, er en tilbakeholdne med å legge om i stor skala. Flere eiendommer er med i forsøk på et avgrenset areal, bl.a. Mathiesen Eidsvoll Værk (MEV) og Stangeskovene. Hovedmålet på eiendommene er fortsatt å sikre stabil økonomisk avkastning, bidra til verdiskaping for samfunnet, selvsagt i balanse med hensyn til klima, friluftsliv og miljøverdier (Kravpkt. 1 Forvalteransvar og skogsertifiseringsavtale, Norsk PEFC skogstandard).

Tynning er utgjøre i normale år ± 10 % av samlet avvirkning. Tynning kan i noen grad bidra til å forberede granskogen for lukket hogst. Flere av eiendommene har gjennomført forsøk med såkalt Variable Density Thinning (VDT), der formålet er å skape sjiktning og struktur gjennom horisontal variasjon i stedet for vertikal variasjon. Dette er med på å skape et annet skogbilde med større variasjon og inngår i begrepet «lukket hogst».

Flere av eiendommene i Norsk Skogsertifisering deltar i forskningsprosjekter drevet av NIBIO og/eller NMBU der det gjennomføres forsøk på konvertering av arealer til lukket hogst.

PEFC Skogstandard sier at lukket hogst skal gjennomføres i granskog «der det økonomisk og biologisk ligger godt til rette for dette». Utfordringen er at det er relativt få steder hvor dette er tilfellet, og at egnethet for lukket hogst varierer med forventet frøsetting de enkelte år. Enkelte eiendommer har prioritert lukkede hogster mot høyereliggende områder grunnet dårlige erfaringer i deler av den lavereliggende skogen. Det har de siste årene på enkelte av eiendommene vært en del vindfall, tørke og billeskader i den eldre skogen, noe som har bidratt til å styre både valg av hogstform og bestand for hogst.

Gruppe og småflatehogst eldre barblandingskog (Maarud, vinter 2025). Skånsom passering forbi dødved av furu.

Flatestørrelse

Vi registrerer flatestørrelse på alle feltkontrollerte hogster, inkludert alle hogster/driftsområder kontrollert på internrevisjoner. Dette gir ikke et statistisk holdbart gjennomsnitt, men gir likevel en indikasjon på nivået. Det er imidlertid viktig å huske at det er stor spredning i flatestørrelse, både mellom eiendommer og innenfor den enkelte eiendommen.

Gjennomsnittlig flatestørrelse registrert på feltkontrollene i 2025 er anslått til 31 daa. Dette er snittet av størrelsene (snittet) for de elleve rapporterte eiendommene. Mellom medlemmene varierer gjennomsnittsstørrelsen fra 75 dekar til 10 dekar. En ser at trenden de siste ti årene heller svakt mot mindre flater.

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dekar	34	28	33	33	34	30	38	36	39,8	15,5	31

Eidskog kommuneskog med livsløpstrær og døde trær/stående død ved spredt på flata.

Skogkultur

Norsk PEFC skogstandard fokuserer på planting og stadfester foryngelsesplikten. Vi følger opp dette på revisjoner, og registrerer aktivitetsnivå for planting og ungskogpleie. Aktiviteten for eiendommene i NSS er normalt høyere enn gjennomsnittlig nivå for skogbruket i Norge. I 2025 ble det fra eiendommene rapportert utplanting av snaue 920 000 planter, og et areal med ungskogpleie på snaue 7500 dekar. Vår oppfatning er at nivået for eiendommene i NSS ligger godt over det generelle nivået i Norge og at eiendommene er à jour med skogkulturarbeidet.

Det er ikke avdekket noen avvik knyttet til planting eller ungskogpleie i 2024.

Planting og naturlig foryngelse i grunn markberedningsflekk, Eidskog kommuneskog.

Opplæringstiltak/kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling skjer for NSS på 2 nivåer:

- Utvikling av kompetanse i sentral-leddet som faglig grunnlag for selskapets virksomhet.
- Formidling av kompetanse fra selskapet til eiendommene og ikke minst formidling av kompetanse og erfaring mellom eiendommene.

I tillegg skjer det et ikke uvesentlig og systematisk arbeid på de enkelte eiendommene med utvikling av egen kompetanse.

Kompetanseutviklingen sentralt har i 2025 bestått av:

- Deltakelse i styret i PEFC Norge
- Deltakelse i aktiviteter arrangert av PEFC både nasjonalt og internasjonalt, spesielt kalibreringsdager for sertifikatholdere
- Deltakelse i standardgruppen for Norsk FSC standard for skogforvaltning
- Deltakelse i Skogskolen med tilhørende kursutvikling
- Deltakelse i ulike FoU-prosjekter
- Aktiv deltakelse i fora for samordning og erfaringsutveksling mellom miljøansvarlige hos de ulike sertifikatholdere i Norge

Relevante FoU-prosjekter som vi har deltatt i 2025 har vært:

Tittel	Samarbeidspartner
EcoForest - Forestry effects on biodiversity, carbon stocks and ecological processes in mature boreal forests	www.ecoforest.no , NMBU, UiO, NIBIO, NINA, WWF, Sabima
SustMultBiomass - Sustainable and multifunctional use of forest biomass	SLU, NMBU, NINA

Tittel	Samarbeidspartner
Lukket hogst - Undersøkelse av resultater med hensyn til stabilitet, tilvekst og foryngelse etter gjennomførte lukkede hogster.	NIBIO og Glommen Skog
SFI Smartforest – digital effektivisering i norsk skogbruk	Hele skogbruket og tilliggende tjenesteleverandører
ForGran– foryngelse av gran	Alle næringsaktørene, statsforvalterne, LDIR, NIBIO

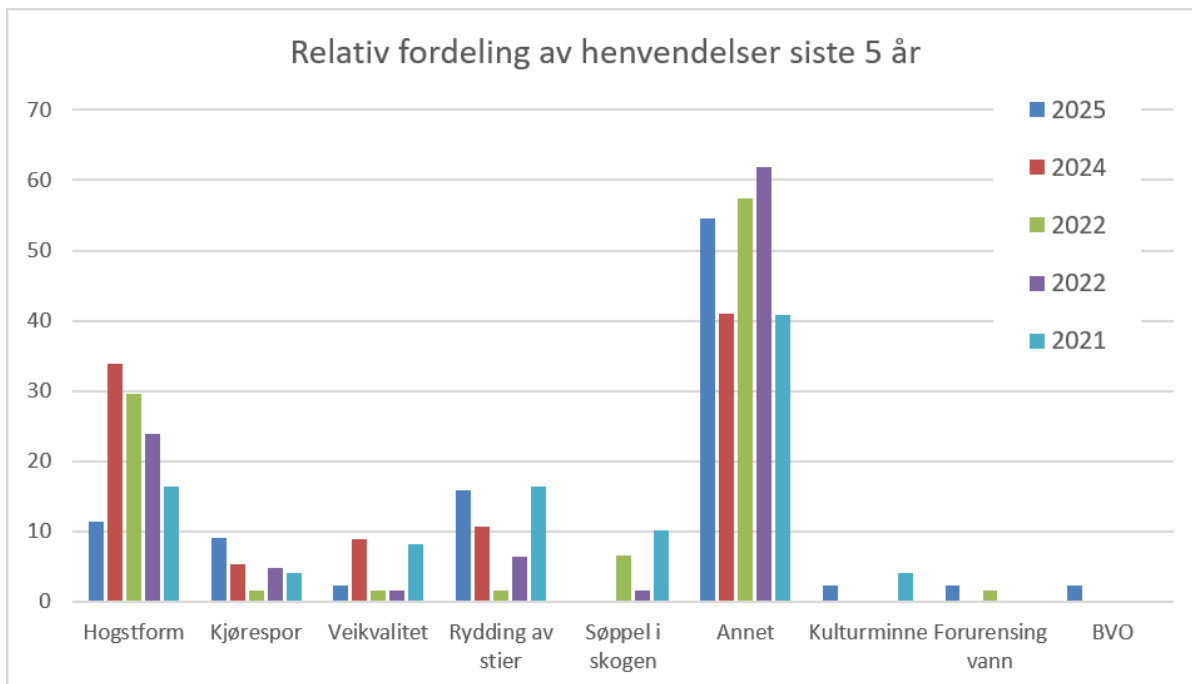
Formidling av kompetanse fra NSS til eiendommene skjer gjennom fagsamling (fysisk og digitalt), intern-revisjoner, utsending av skriftlig materiale, bruk av hjemmeside og direkte kommunikasjon. Forrige treff ble gjennomført i september 2024, med en detaljert gjennomgang av funn fra ekstern revisjon samt internrevisjoner og en diskusjon om oppfølging av funnene.

Eksterne henvendelser/klager

Eksterne henvendelser eller klager er registrert til 6 av eiendommene. De øvrige eiendommer har ikke mottatt noen eksterne henvendelser som har preg av å være kritikk eller klage. Totalt er det loggført 46 henvendelser, men en stor del av disse har mer preg av forespørsel enn klage. 18 av henvendelsene er klager knyttet til skogsdrift og etterlevelse av PEFC skogstandard. Mange av klagenes bærer preg av misnøye med hogst og skogsdrift generelt, og påpeker ikke vesentlige mangler i gjennomføring eller praktisering av Norsk PEFC skogstandard.

Også i 2025 har det vært noen henvendelser knyttet til hogstform. Det skyldes trolig generell mediedekning av skogbruk og oppmerksomhet. Posten «Annet» har økt betydelig over tid og inneholder en rekke forskjellige henvendelser. Dette er blant annet generelle klager på hogst (ikke hogstform), henvendelser om bruk av veier til forskjellige formål, rydding av nye stier eller ønske om hogst/rydding rundt stier eller hytter. Denne kategorien inneholder således mange henvendelser som også er av positiv karakter.

Utviklingen av henvendelser de siste 5 år vises i Figur 1. Grafen viser utvikling i den relative fordeling av henvendelsene med hvert tema i prosent av samlet antall det enkelte år. Utover det som er kommentert over er det ingen spesielle endringer i mengde eller tema for henvendelser til eiendommene.

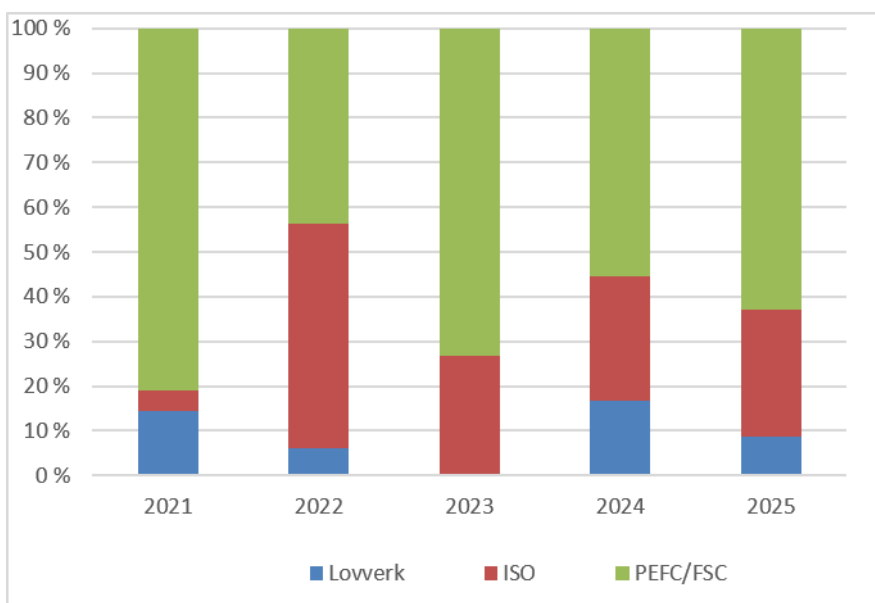

Figur 1. Relativ fordeling av henvendelser siste fem år.

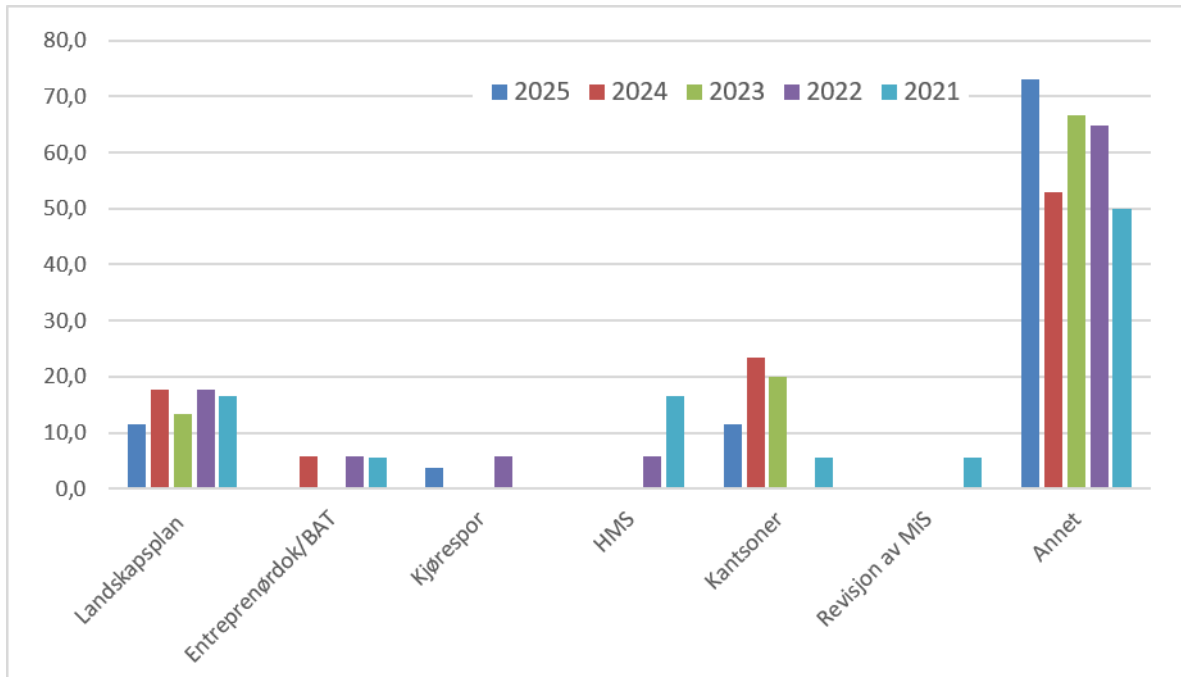
Norsk Skogsertifisering mottok ikke eksterne henvendelser i 2025.

Avvik og observasjoner

Avvik og observasjoner er registrert både for NSS som selskap, gjennom eksterne revisjoner og foretatte internrevisjoner på enkelteierdommer. I tillegg er det registrert interne avvik på de enkelte eiendommer som følge av eiendommenes egen internkontroll. Nedenfor er beskrevet de avvik og observasjoner/merknader som er fremkommet gjennom eksterne og interne revisjoner på eiendomsnivå. Interne avvik registrert av den enkelte eiendom inngår ikke, og kommer følgelig i tillegg. Med observasjoner eller merknader menes skriftlige kommentarer i revisjonsrapportene.

Figur 2. Registrerte avvik og observasjoner som vises her er relativ fordeling av avvik og observasjoner registrert på eiendommene de siste 5 år, klassifisert på regelverk.

Figur 3. Figuren viser fordeling av registrerte avvik og forbedringsområder siste 5 år.

I 2025 er til sammen 52 avvik og observasjoner. Økt fokus på kantsoner både i PEFC og lovverk medfører også at dette har fokus i revisjonsarbeidet. Det er noen flere funn knyttet til dette i 2025. Samtidig er det verdt å bemerke at mange kantsoner også er blitt bedre og at det generelle inntrykket fra revisjonene er at alle gruppe-medlemmene har sterkere fokus på gode kantsoner.

Det er mange registreringer under «annet». Dette gjelder manglende merking av livsløpstrær i kart og en del forhold knyttet til ISO-standarden, som for eksempel at ledelsens gjennomgang med tilhørende analyser ikke er gjennomført.

Det er i 2025 identifisert et tilfelle av hogst inn i naturtyper.

Generelt er mange av avvikene knyttet til system og færre i forbindelse med praktisk skogsdrift.

Vurdering av miljømål

Resultatene fra denne sammenstillingen av miljøstatus i forhold til de punkter som er evaluert gir et grunnlag for en foreløpig vurdering av hvordan NSS med tilsluttede eiendommer ligger an i forhold til egne definerte miljømål.

Mål	Vurderingsmål/oppgaver	Oppfølging
Øke omfanget av lukket hogst.	Fem eiendommer har ikke gjennomført lukkede hogster i 2025. Det store flertallet har imidlertid erfaring med denne hogstformen. De biologiske forutsetningene er forskjellige og gir således forskjellige resultater. Det er tilbud om kurs for planleggere og entreprenører digitalt, og fysisk i de fleste regioner av landet.	Oppfølging gjennom internrevisjoner (spesielt landskapsplan) og samlinger. Etablere bedre måling/kontroll, samt diskusjon med eiendommene om hva som er realistisk potensiale.

Øke lauvandelen på eiendomsnivå.	Kurs i PEFC, samlinger og internrevisjoner benyttes til diskusjon og opplæring mtp betydning av lauv i landskapet. Det biologiske utgangspunktet er svært forskjellige på eiendommene og dermed blir også oppfølging/tiltak individuelt. I hovedsak kan endring måles gjennom ungskogpleie.	Oppfølging i revisjoner. Det er behov for tetter oppfølging av måloppnåelse. Flere kan en ha et mer bevisst forhold til målsettingen, og planmessig gjennomføring. En kan sette igjen smågrupper og bestand, for produksjon av lauvvirke. Instruks for ungskogpleie bør angi lauvandel, og dette bør følges opp gjennom opplæring og internkontroll.
Arbeide med å etablere digital løsning for planlegging og dokumentasjon av tiltak i skog.	Flere av eiendommene bruker FeltPlan (FeltGis). Dette fungerer godt, men krever Virkeshandel. FeltPlan tilfredsstiller Norsk Skogsertifisering sine krav til dokumentasjon for tiltak. NORSKOG har tett kontakt med FeltGis for utvikling av løsningen, spesielt for mindre eiendommer.	Neste steg blir evaluering med de som bruker FeltPlan og dialog med FeltGis om løsning for mindre eiendommer.
Vurdere bruk av TQM for miljøhåndbok og avvikssystem.	Norsk Skogsertifisering er etablert med bruker i TQM og gjør opplæring i systemet basert på Nortømmer sin bruk.	Neste steg blir testing mot et utvalg eiendommer.

Samsvar

Oppfølging av vår samsvarsforpliktelse i forhold til ISO 14001:2015 følger av våre rutiner for internkontroll og revisjoner, vurderingen av etterlevelse av miljømål samt eksterne henvendelser.

Utfallet av disse fremgår av oppsummeringen av avvik og observasjoner, oppsummeringen av eksterne henvendelser og vurderingen av måloppnåelse knytte til miljømål. Med de avvik som er registrert samt noe mangler i måloppnåelse vurderes det ikke å være vesentlig svikt i samsvar mellom kravene, forpliktelse og resultater.

Oslo, april 2026
Norsk Skogsertifisering